

Budapest — a koldusok városa?

A probléma, mely egyidős az emberrel, nagyon elszomorító. Talán azok, akik megjárták a világot és Indiába is eljutottak, mosolyogva, vagy álmos, únott pillantással nézik a budapesti koldusokat.

Nyár van, forrón süt a nap, s a krisztinavárosi romok fölött zöld lombátrakat himbál a szél, s a harmónia, melynek szerves kiegészítője a villamosok dübörgése, a gépkocsik túlkölése, megbomlik, részekre szakad, mert... megint egy koldus!

A város arca olyan, mint egy régi legyező. A bordák jelzik az utcákat, melyek sugárszerűen szétzaladnak. Járom az utcát... az első sarkon öreg, vak koldus nyújtja felém kezét. Belenézek a szikkadt tenyérbe. A ráncos, keserű kéz ijesztően inas.

Egy háztömbnyit mentem, újabb és újabb nyomorultak. Vakok, bénák, rokkantak, hadirokkantak, akik kénytelenek csonkaságukat, vakságukat vagy iszonyatkeltő sebeiket fillérékért eladni. Mert áruba bocsájtják az élet stigmáit, a rongyos ruhát, a hiányzó lábat, kart, tíz és húszfilleres egységáron. A közönség vásárol. Húsgótot és álljótékonyaságot!...

Az igazi ellentétek szigete mégis az Oktogon-tér és környéke. A Claridge, Savoy és az Abbazia kávéházak terraszán, az intím eszpressókban ül a jólét, a pénz, az egészség és jóllakottság, — s lábainál, mint Lázárok késői utóda sir, rimánkodik, vonaglik a szegénység. — Pár fillért csak, hogy a márt megvehessék rajta, néhány kopott fillért, hogy erőt meríthessenek a holnaphoz.

És nekem nem az fáj, hogy X. Y. legújabb típusú Paccard autóján száguld a városban, nekem nem az fáj, hogy a legutóbbi kisebb-nagyobb piszkos, vagy kevésbé piszkos üzletén ezeket keresett és most a jóléget munká után olyan áron piheni ki járadal-

maít, egy zenés kávéház stüppedő jotelében, amelyből egy szerencsétlen talán hetekig megélhetne; nekem csak az fáj, hogy amint kilép hatalmas autójából, nagyúri gesztussal odadob a rongyos hadirokkantnak egy pár pénzdarabot, s azzal a jóleső érzéssel merül el a női lábszárak vizsgálatában, hogy ő most jótékonykodott.

Itt álljunk meg egy pillanatra. Ez nem jótékonyaság, hogy odavetem esetleg egy ujság árát annak a nyomorultnak, aki kénytelen kiállni a sarokra, vagy kifeküdni a gyalogjáró közepére, hogy keserves mindennapiját összekönyörögje. Nem jótékonyaság, hogy pénzt adok annak a hadirokkantnak, vagy alhadirokkantnak, aki „bajtárs” címmel szólít meg, talán azért, hogy egy pillanatra visszagondoljak az elmúlt szörnyű háborúra, hogy Uram Isten, most talán én állhatnék a helyén. Hiszen az ember nem mer már rájuk nézni! Elfordítom az arcom, beleásom a fejem a tömegbe, vagy egy kirakatba, hogy ne kelljen látnom ezt a közvetlen nyomort, hogy ne lássam, amint ezek a szerencsétlen páriák szinte társascégekkel alakultak, s most vak vezet világtalant, együtt botorkálnak a pesti aszfalton. De nem használ ez sem, mert néhány lépéssel odébb két nyomorult vak katona énekel. Énekelnek! Énekelnek a szerelemtől, ami csak kínzó emlék, virágzó tavaszról dalolnak, melyet sohasem látnak többé.

Nem itt kell kezdeni a jótékonykodást! Tudom jól, hogy szegény az országunk és minden lehetőt megteszünk a munkaképtelen hadirokkantakért, — de ez kevés. Nagyon kevés! Szörnyű demoralizáló hatása van a nyomornak. Gondoljunk József Attila „Koldusok” című versére:

„Öreg, én eptán lopni fogok!
Fiam, mindenki azt teszi. Ne tedd!”

Örök kérdőjel a gondolkozó ember számára a bűn számtalan for-

mája. A bűn tanyája a nyomor, a sáros, poros utca. Ma még tunyán vonaglik, s a sapkába hulló aprópénz fényében gyönyörködik, de holnap... amikor elalszik a fény, innen indul támadásra.

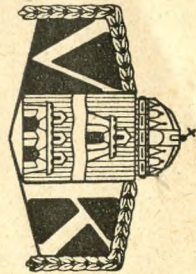
Itt következik a mi feladatunk. Ne felejtsük el, hogy egy keveset a mi bűnünk is, — a közönyünké, hogy mindent mástól várunk —, hogy gombamódra szaporodnak a koldusok. Nem tudom elképzelni, hogy ne lehessen megállítani a koldus-inváziót. Talán ha mindenki segítene egy keveset, s egy központi irányítású intézmény

venné kezébe a kérdés megoldását, akkor véglegesen elmosódna a budapesti utca aszfaltján az emberi nyomoruság Jákóbfoltja.

És gondoljunk néha Villon szinte átkozódó kérésére, a Szép fegyvermesterné-re:

„... Hát köpd szemem, ha van
pojád hozzája,
És menj vigan tovább, büdös
paraszt,
Vagy gondolj egyszer nődre
és anyádra,
És dobj ölébe egy lyukas garast.”
TRUSINSZKY MIKLÓS

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek				Osztalványozás	
Szerző:	Trusinszky Miklós		Tárgy	362. 51	
Cím:	Budapest a koldusok városa		Hely	Idő: 1947	
Forrás:	Munkások		Személy	Helyszám	
(Hely)	X	(Idő)	1947. szept. 5.	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
Székesfehérvás					